Registratienummer: **24648** / 24651

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	1 juni 2023
Agendapunt:	4
Onderwerp:	kadernota 2024-2027
Portefeuillehouder:	wethouder Rien Wijdeven

Heesch, 11 april 2023

Inleiding
Deze nota stelt uw raad in de gelegenheid om kennis te nemen en te reageren op de voorgenomen beleidsvoornemens. We leggen u deze nota voor met een niet-sluitend vierjarenperspectief. We willen met u in discussie gaan over het gewenst ambitieniveau en welke keuzes we daarbij kunnen maken. De kadernota legt de basis voor de begroting 2024 en de meerjarenbegroting 2025-2027.

Voorstel
1. De kadernota 2024-2027 vaststellen als vertrekpunt voor de begroting 2024 met de daarin opgenomen beleidsvoornemens, lastendruk en de noodzaak tot het maken van keuzes.
2. Het college opdracht te geven om voor tenminste de jaarschijf 2024 de begroting sluitend aan te bieden.

Argumenten

1.1 Het college brengt een nota uit met een meerjarig perspectief
Onderbouwing
Artikel 4 van de financiële verordening geeft aan dat de nota het beleid bevat en de financiële kaders voor het volgende begrotingsjaar en de drie opvolgende jaren. De raad behandelt deze nota uiterlijk de laatste vergadering voor het zomerreces van de raad.
In de nota leest u hoofdlijnen over wat de belangrijkste ontwikkelingen zijn en wat de gevolgen zijn voor de financiële huishouding. Wij geven een overzicht van onze plannen en wat dit gaat kosten en wanneer wij denken deze uit te voeren. De kadernota is richtinggevend en bevat de bouwstenen voor de begroting. De raad gebruikt dit als instrument om zich uit te spreken over welke plannen in de begroting meegenomen dienen te worden welke niet. En tegen welk prijs.

1.2 Het financieel perspectief wordt niet sluitend aangeboden
Onderbouwing
Het is geen verrassing dat de autonome ontwikkelingen tezamen met onze ambities de financiele mogelijkheden overstijgen. We geven u in deze nota inzicht wat de omvang hiervan is. Uitgangspunt voor de beleidsintensiveringen zijn de meerjarenbegroting 2024-2026 en de nieuwe voornemens die we in kaart brachten als gewenste verdere ontwikkelingen. Voor de periode tot en met 2027 is sprake van een dekkingsvraag die kan worden becijferd op een structureel totaal van € 5,5 miljoen. Ten aanzien van de eenmalige uitgaven beschikken we wel over voldoende incidentele middelen en putten we voor bijna € 2 miljoen uit de reserve nog te bestemmen.
We willen u met deze nota het gewenste inzicht bieden wat nodig is om onze ambities waar te maken, maar tegelijkertijd lopen we op dit moment op basis van de bekende financiële gege-

vens ook tegen onze grenzen aan. Met deze nota willen we recht doen aan de ambities van zowel uit de meerjarenbegroting als de nieuwe.

Desondanks onderschrijven we de noodzaak om de gezonde financiële positie van onze gemeente te behouden. Dit betekent voor ons dat er op termijn ook de komende vier jaren sprake moet zijn van een structureel evenwicht tussen uitgaven en inkomsten. Het staat vast dat we kritisch dienen te kijken naar wat we willen bereiken en wat we daarvoor willen betalen.

We willen u in de positie brengen om mee te kunnen denken over het maken van keuzes in relatie tot de financiële mogelijkheden. Welke belangrijke voorwaarden gelden hiervoor, welke onderwerpen zijn belangrijk, welke zijn minder belangrijk en wat zijn de kaders die gehanteerd dienen te worden?

De begrotingsruimte brengen we in onderstaand schema in beeld:
(- overschot en + tekort)

x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Begrotingsruimte	-662	818	1.132	2.536
Vervanging	393	447	593	596
begrotingsruimte	***-270***	***1.265***	***1.724***	***3.131***
Wettelijk	176	64	64	64
begrotingsruimte	***-94***	***1.328***	***1.788***	***3.195***
Overig	2.049	2.136	2.181	2.221
Begrotingsruimte bij alles doen (zowel MJB als nieuw)	**1.956**	**3.465**	**3.970**	**5.418**

1.3 Onze vermogenspositie is voldoende
Onderbouwing
Dat de vermogenspositie is gebaseerd op een stevige basis blijkt uit de stand van zaken per 1 januari 2023. We beschikken over een weerstandscapaciteit met een ratio van 1,4. Dit betekent dat onze buffers groter zijn dan de risico's en we voldoen aan de gestelde marges.
De reserve nog nader te bestemmen bedraagt bijna 24 miljoen. We kunnen hier vrij over beschikken. Met de overige bestemmingsreserves beschikken we over een buffer van € 21 miljoen. Dit zijn door uw raad geoormerkte reserves die ingezet gaan worden voor de daarvoor bestemde doeleinden.

1.4 De lastendruk is meegenomen
Onderbouwing
Voor volgend jaar gaan wij uit van een aanpassing van de OZB, afvaltarief en rioolheffing gelijk aan de prijsindex. Het verwachte prijspeil 2024 is verhoogd met een percentage voor inhaalinflatie.
De teruggave van € 20 over vorig jaar uit het afvaloverschot veroorzaakt bij de vergelijking een ongelijkheid. De woonlasten voor woning- en bedrijveneigenaren stijgen respectievelijk met 7,45% en 4,7%. Voor huurders van woningen en bedrijfspanden is dit respectievelijk 14,58% en 4,70%.

2.1 We willen inzichtelijk maken welke keuzes mogelijk zijn
Onderbouwing
We willen de input van deze kadernota gebruiken voor de voorstellen die zorgen dat de begroting op orde komt. We hebben de organisatie inmiddels opdracht gegeven om te starten met het

in beeld brengen uit welke opties we kunnen kiezen. Dit gegeven zorgt dat we bij de begroting u tenminste een sluitende jaarschijf 2024 zullen aanbieden.

Vervolg
Indien u voorafgaande aan de raadsvergadering technische vragen beantwoord wilt hebben of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om deze uiterlijk maandag 1 mei om 12.00 uur per e-mail (griffie@bernheze.org) bij de griffier in te dienen.

Evaluatie
De kadernota maakt onderdeel uit van de planning en controlcyclus. Dit proces stelt de raad in staat om kaders te stellen, te controleren en bij te stellen. De begroting, de tussentijdse rapportages en de jaarstukken zijn de andere instrumenten in dit traject.

Bijlage(n) De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar:
- Kadernota 2024-2027

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
Secretaries

Antoine Walraven
burgemeester